

Sid 5-8

Sammanställt resultat från Lärprojektet Programteori ERUF

Vad är en programteori?

Ekonomistyrningsverket (ESV) definierar en programteori som:

*"En **teori** eller **modell** över hur en intervention (projekt, program, strategi, initiativ) är **tänkt att fungera** med avseende på prestationer som ska leda till önskvärda effekter."*

Formulerat på ett annat sätt kan en programteori definieras som:

- En **logisk karta** över programmets design
- En modell som **klargör** programmets **åtagande** och **målsättning**
- Programteorin tydliggör hur programmets olika delar förhåller sig till varandra och till olika mål

Programteori kan också kallas för t.ex. interventionslogik, förändringsteori, effektlogik eller effektkedja. Programteori bör användas aktivt under hela genomförandet. När förändringar görs av ett program under genomförandet bör även programteorin justeras.

Det finns olika sätt att se på programteori

I första workshopen i läroprojektet konstaterades att det finns flera sätt att se på programteori. Till exempel hur programteorin bör se ut, vad den ska innehålla och vilka begrepp som ska användas. Det finns olika preferenser som påverkas av vad olika personer ser som programteorins främsta syfte och användningsområden.

Att det finns olika synsätt på programteori har också bekräftats under läroprojektets gång. I läroprojektet har vi undersökt och utvecklat *en* typ av programteori. I samband med programmeringen av nästa programperiod kommer programteorier att tas fram för respektive program inom regionalfonden. Dessa kommer säkerligen att skilja sig åt på olika sätt och ibland bygga på andra angreppssätt.

I samband med programmeringen kommer det finnas möjlighet att dra lärdomar om hur olika programteorier kan se ut och vad som är utmaningarna och möjligheterna med olika angreppssätt. Det finns en potential att använda dessa lärdomar till att vidareutveckla förslaget till gemensam programteori som tagits fram i detta läroprojekt.

Olika värden med programteori

Programteori kan användas för många ändamål

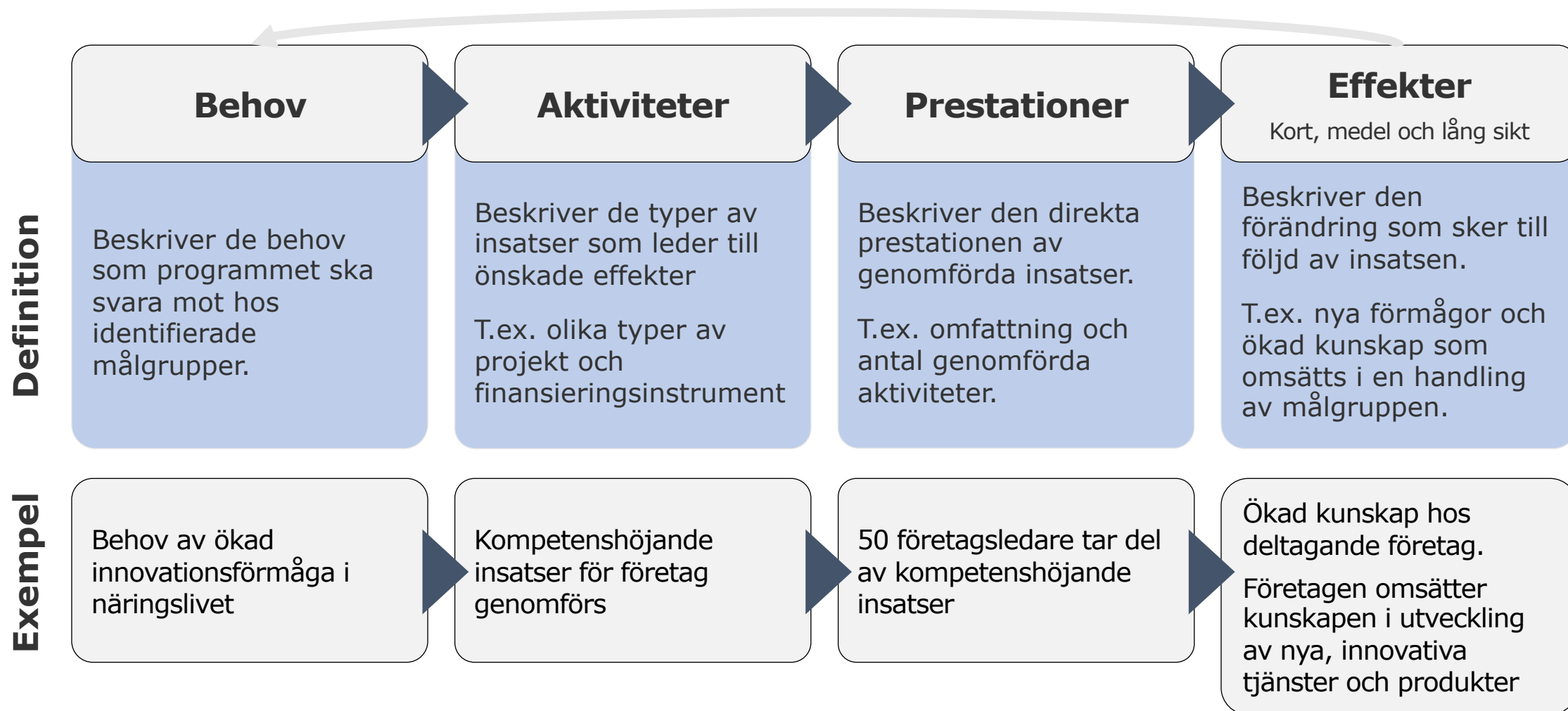
Programteori kan användas på olika sätt och för olika ändamål. Det gör att vi har olika uppfattning om t.ex. hur den bör se ut, vad den ska innehålla och hur den ska användas.

I läroprojektet definierades ett antal värden med att ha en gemensam programteori. Till exempel:

- Skarpare prioriteringar och fokus på rätt behov
- Samsyn kring logiken och hur målen uppnås
- Tydlighet och överblick
- Lättare att följa upp och justera programmet och projekten
- Kommunikation och kunskapshöjande gentemot till exempel politiken och de som söker projekt
- Förutsättningar för samarbete mellan regioner och nivåer
- Att sätta programmet i en kontext
- Gemensamma indikatorer

Centrala begrepp – Delarna i en programteori

Översättningsnyckel

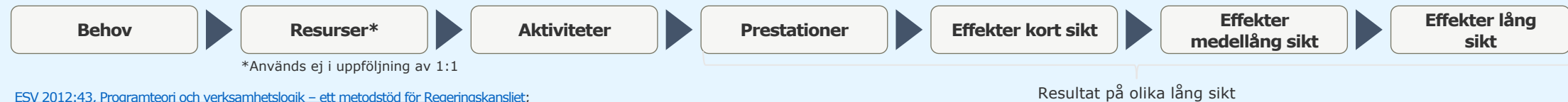
olika sätt att benämna stegen i en programteori

Programteorin och dess olika delar kan beskrivas med olika namn och begrepp. Användningen av olika begrepp gör att det finns ett behov att förstå hur olika begrepp i en programteori relaterar till varandra. Mot bakgrund av detta har följande översättningsnyckel tagits fram.

Andra vanliga namn på en programteori:

- Förändringsteori
- Effektlogik
- Insatslogik
- Effektkedja
- Interventionslogik
- Verksamhetslogik

ESV:s terminologi som även används i nationellt uppföljningssystem för anslag 1:1

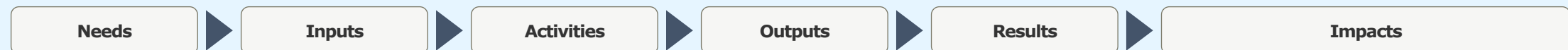
[ESV 2012:43, Programteori och verksamhetslogik – ett metodstöd för Regeringskansliet;](#)
[Tillväxtverket 2019, Uppföljning med fokus på resultat, rapport 0280](#)

Terminologi som använts av flera regioner i Reglabs lärprojekt *Regionala resultat*

[Lärprojektet Regionala resultat på Reglabs hemsida](#)

Terminologi som EU-kommissionen använder som exempel för att beskriva en interventionslogik (delvis förenklad)

[EU Better regulation toolbox, Tool #46, Designing the evaluation, sida 336](#)